

ТОВ ВИДАВНИЦТВО «РАНОК»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Видавництво «Ранок»

«11» березня 2026 р.

Віктор Володимирович **КРУТІСВ**

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчальних предметів (інтегрованих курсів) мовно-літературної освітньої галузі

**СТАРША ПРОФІЛЬНА ШКОЛА: СУЧАСНІ ПІДХОДИ
ДО НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ
«УКРАЇНСЬКА МОВА, УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА
ЛІТЕРАТУРИ»**

Харків – 2026

Розробники:

Старагіна Ірина, проєктна менеджерка з розробки змісту освіти в Команді підтримки відновлення та реформ Міністерства освіти і науки України, кандидатка психологічних наук.

Романенко Юлія, начальниця відділу сертифікації педагогічних працівників в Українському центрі оцінювання якості освіти, кандидатка педагогічних наук.

Куц Дарина, методистка з української мови, української та зарубіжної літератур видавництва «Ранок»

Напрямок підвищення кваліфікації: реалізація Державного стандарту профільної середньої освіти педагогічними працівниками, які викладають навчальні предмети / інтегровані курси (у тому числі вибіркові освітні компоненти) у профільній школі.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти за темою «Старша профільна школа: нові підходи та інструменти для вчителів» (наказ МОН України від 04.11.2025 № 1452)

<https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/mon-1452-04.11.2025.pdf>

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

Юлія Балаховська, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання української мови та літератури факультету української філології та журналістики імені Андрія Малишка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Юлія Єрьоміна, викладачка мовно-літературного інтегрованого курсу в приватному закладі «Київський ліцей “Школа сучасної освіти “АСЕ”» м. Київ; учителька вищої категорії, учитель-методист.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

Сучасний етап упровадження реформи «Нова українська школа», пов'язаний із переходом до профільної середньої освіти, потребує суттєвого оновлення змісту та організації навчання, зокрема в мовно-літературній освітній галузі. Запровадження Державного стандарту профільної середньої освіти та розвиток академічних ліцеїв актуалізують питання готовності педагогів до роботи в нових освітніх умовах.

Для вчителя української мови, української та зарубіжної літератур це означає необхідність не лише володіння сучасним змістом галузі, а й здатності проєктувати навчальні програми відповідно до вимог стандарту, реалізовувати навчання на різних рівнях (основному та поглибленому), організувати діяльнісне та практикоорієнтоване навчання.

Особливого значення набуває оновлення змісту навчання мови з урахуванням сучасних підходів до мовної освіти — розвитку комунікативної компетентності, медіаграмотності, критичного мислення, роботи з різними типами текстів — та забезпечення їх методично виваженого впровадження в освітній процес. Водночас важливою є здатність педагогів ефективно використовувати цифрові інструменти для організації очного, дистанційного та змішаного навчання.

У контексті профільної освіти зростає роль української мови, української та зарубіжної літератур як основи для формування усвідомленого професійного вибору учнів і учениць. Це потребує інтеграції елементів профорієнтації та побудови індивідуальних освітніх траєкторій у процесі навчання.

Актуальність програми зумовлена потребою в підготовці вчителів української мови, української та зарубіжної літератур до проєктування та реалізації освітнього процесу відповідно до вимог Державного стандарту профільної середньої освіти, використання сучасних методик навчання, цифрових технологій та інструментів оцінювання результатів навчання.

Програму розроблено з урахуванням законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (зі змінами), «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. № 463-IX (зі змінами); Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 (зі змінами)); професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225); Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р (зі змінами)); Державного стандарту профільної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 р. № 851); Типової освітньої

програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 р. № 765, зі змінами, внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.06.2025 р. № 884); Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї) (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 р. № 1451) та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність учителя.

Цільова група: учителі закладів загальної середньої освіти, які забезпечуватимуть реалізацію Державного стандарту профільної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми:

Реалізація програми підвищення кваліфікації здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, середовищного підходів з урахуванням специфіки навчання української мови, української та зарубіжної літератур.

Освітній процес організовується з поєднанням лекційних, практичних та самостійних видів діяльності слухачів / слухачок і спрямований на формування здатності застосовувати набуті знання в професійній діяльності. Значна увага приділяється практичній спрямованості навчання, зокрема проєктуванню фрагментів уроків української мови, розробленню компетентнісно орієнтованих завдань, моделюванню навчальних ситуацій.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти для ефективної реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, формування готовності до впровадження нових підходів, сучасних методик і технологій навчання на рівні профільної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- окреслити нормативно-правові засади Державного стандарту профільної середньої освіти, його роль та складники (зокрема для мовно-літературної освітньої галузі);

- забезпечити розуміння змісту й структури Типової освітньої програми для 10-12 класів академічних ліцеїв та особливостей її реалізації стосовно навчання української мови, української та зарубіжної літератур);
- розвинути вміння щодо розроблення навчальних програм з української мови, української та зарубіжної літератур на основі модельних і Державного стандарту профільної середньої освіти з урахуванням потреб учнівства;
- удосконалити компетентності педагогічних працівників щодо навчання української мови, української та зарубіжної літератур у старшій профільній школі, зокрема на основному рівні;
- формувати вміння застосовувати елементи профорієнтації та кар'єрного консультування під час реалізації змісту освітньої галузі;
- розвинути здатність ефективно використовувати цифрові інструменти й технології під час навчання української мови, української та зарубіжної літератур;
- поглибити розуміння специфіки здійснення оцінювання в старшій профільній школі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:
 мовно-комунікативна (А1), предметно-методична (А2), прогностична (Г1), організаційна (Г2), оцінювально-аналітична (Г3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання педагоги оволодіють знаннями та розвинуть уміння щодо:

- організації освітнього процесу в старшій школі відповідно до нормативно-правових засад Державного стандарту профільної середньої освіти;
- практичного застосування Типової освітньої програми для 10-12 класів академічних ліцеїв;
- створення навчальних програм з української мови, української та зарубіжної літератур на основі модельних і Державного стандарту профільної середньої освіти;
- викладання української мови, української та зарубіжної літератур на основному й поглибленому рівнях у старшій профільній школі, інтеграції галузей та предметів / курсів;
- застосування цифрових інструментів і технологій у старшій профільній школі;
- використання елементів профорієнтації та кар'єрного консультування під час викладання української мови, української та зарубіжної літератур;

- здійснення оцінювання досягнень здобувачів освіти на основному та поглибленому рівнях у старшій профільній школі.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Оцінювання результатів навчання слухачів здійснюється суб'єктом підвищення кваліфікації та базується на компетентнісному підході.

Система оцінювання спрямована на визначення рівня засвоєння навчального матеріалу, сформованості професійних умінь і досягнення очікуваних результатів програми.

Рейтинг слухача

Рейтинг слухача (РС) визначається як узагальнений показник результатів навчання та формується з урахуванням:

- підтвердженого ознайомлення з усіма навчальними юнітами програми (відеоматеріалами та навчальними матеріалами);
- результатів підсумкового тестування.

Формула визначення рейтингу слухача:

$$PC = OY + PT,$$

де:

OY — факт опрацювання всіх навчальних юнітів програми;

PT — результат підсумкового тестування, виражений у відсотках правильних відповідей.

Практичні завдання в межах програми мають формувальний характер, спрямовані на закріплення навчального матеріалу та не підлягають окремому бальному оцінюванню.

Умови успішного завершення програми

Слухач вважається таким, що успішно завершив програму підвищення кваліфікації, за умови:

- опрацювання всіх навчальних юнітів курсу;
- отримання за результатами підсумкового тестування не менше 60 % правильних відповідей.

Результат оцінювання

Результати оцінювання використовуються для підтвердження факту успішного проходження програми підвищення кваліфікації та є підставою для видачі відповідного документа встановленого зразка.

Документ про підвищення кваліфікації: за результатами успішного виконання програми (подолання встановленого прохідного порогу) слухачеві видається сертифікат про підвищення кваліфікації обсягом 30 год/1 кредит ЄКТС (відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від № 800 21.08.2019 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі

змiнами). Реєстр виданих сертифікатiв оприлюднюється на офіційному вебсайті суб'єкта підвищення кваліфікації — «Видавництво "Ранок"».

Вартість навчання встановлюється залежно від обраного формату супроводу:

750 грн — самостійне опанування матеріалу модулів в індивідуальному темпі, тьюторський супровід за запитом, можливість зворотного зв'язку та індивідуально-групових консультацій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено лекційні заняття, практичні заняття та самостійну роботу. Під час опанування теоретичного блоку слухачі ознайомляться з нормативною базою, сучасними методиками та інструментами навчання української мови, української та зарубіжної літератур.

Практичні заняття передбачають аналіз навчально-методичних матеріалів, опрацювання методів та прийомів роботи.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу з методичними матеріалами та самопідготовку до підсумкового тестування.

Підсумкові заходи передбачають проходження підсумкового тестування на платформі Академія «Ранок».

Програма складається із 4 модулів, зміст яких розкрито у 10 взаємопов'язаних темах.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, із них 12 год — лекційні заняття, 10 год — практична робота, 6 год — самостійна робота, 2 год — підсумкові заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ					
Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої освіти (мовно-літературна освітня галузь)	2	0	1	0	3

Тема 1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв та особливості її реалізації для організації навчання української мови, української та зарубіжної літератур	2	0	1	0	3
Разом за модулем	4	0	2	0	6
МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ					
Тема 2.1. Модельні навчальні програми з української мови, української та зарубіжної літератур: складники та адаптація	2	0	1	0	3
Тема 2.2. Навчальні програми з української мови, української та зарубіжної літератур: розроблення, затвердження, упровадження	2	2	0	0	4
Тема 2.3. Організація освітнього простору в академічному ліцеї	0	0	1	0	1
Разом за модулем	4	2	2	0	8
МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР НА ОСНОВНОМУ ТА ПОГЛИБЛЕНОМУ РІВНЯХ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ					
Тема 3.1. Особливості навчання української мови, української та зарубіжної літератур на основному рівні	2	3	0	0	5
Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у процесі навчання української мови, української та зарубіжної літератур у старшій профільній школі	0	2	0	0	2
Тема 3.3. Профорієнтація та кар'єрне консультування у процесі навчання української мови, української та зарубіжної літератур	0	1	0	0	1
Разом за модулем	2	6	0	0	8

МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ					
Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання української мови, української та зарубіжної літератур в старшій профільній школі	2	0	1	0	3
Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання української мови, української та зарубіжної літератур здобувачів профільної середньої освіти	0	2	1	0	3
Разом за модулем	2	2	2	0	6
Підсумкові заходи	0	0	0	2	2
Усього	12	10	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої освіти (мовно-літературна освітня галузь)

Зміст і структура Державного стандарту профільної середньої освіти. Базовий навчальний план профільної середньої освіти. Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі та базові знання. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів профільної середньої освіти відповідно до мовно-літературної освітньої галузі.

Тема 1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв та особливості її реалізації для організації навчання української мови, української та зарубіжної літератур

Структура та зміст Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. Типовий навчальний план. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Інтегровані курси (зокрема й міжгалузеві). Форми організації освітнього процесу. Кластери та профілі навчання. Змінні групи. Засади створення освітньої програми закладу освіти на основі Типової освітньої програми.

МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ

Тема 2.1. Модельні навчальні програми з української мови, української та зарубіжної літератур: складники та адаптація

Модельні навчальні програми для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Складники модельних навчальних програм профільної середньої освіти. Вимоги до модельних навчальних програм. Модельні навчальні програми основного та поглибленого рівнів. Адаптація модельних навчальних програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання.

Тема 2.2. Навчальні програми з української мови, української та зарубіжної літератур: розроблення, затвердження, впровадження

Навчальні програми з української мови, української та зарубіжної літератур для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Розроблення навчальних програм на основі модельних / не на основі модельних. Освітній дизайн навчальної програми. Ідеї для створення навчальних програм. Затвердження та впровадження навчальних програм.

Тема 2.3. Організація освітнього простору в академічному ліцеї

Сучасні вимоги до організації освітнього простору та матеріально-технічного забезпечення в академічному ліцеї. Платформи дистанційного навчання та їхні функціональні можливості. Організація змішаного навчання: поєднання очних і дистанційних форм.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР НА ОСНОВНОМУ ТА ПОГЛИБЛЕНОМУ РІВНЯХ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Тема 3.1. Особливості навчання української мови, української та зарубіжної літератур на основному рівні

Викладання української мови, української та зарубіжної літератур на основному рівні. Особливості викладання інтегрованих курсів. Розвиток критичного мислення через інтеграцію освітніх галузей. Командна робота педагогів у викладанні інтегрованих курсів. Учитель як фасилітатор: стратегія супроводу замість контролю. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти в старшій профільній школі.

Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у процесі навчання української мови, української та зарубіжної літератур у старшій профільній школі

Цифрові інструменти та їхній потенціал для профільної середньої освіти. Огляд сучасних освітніх онлайн-платформ. Створення та адаптація цифрових навчальних матеріалів для старшої профільної школи. Використання штучного інтелекту для персоналізації навчання:

можливості й етичні аспекти. Цифрова грамотність педагогів і здобувачів освіти.

Тема 3.3. Профорієнтація та кар'єрне консультування у процесі навчання української мови, української та зарубіжної літератур

Стратегічне бачення ролі кар'єрного освітнього радника в супроводі здобувачів освіти. Профорієнтація під час вивчення української мови, української та зарубіжної літератур. Роль учителя в кар'єрному консультуванні. Побудова індивідуальних освітніх траєкторій учнів.

МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання української мови, української та зарубіжної літератур в старшій профільній школі

Види оцінювання. Загальні критерії оцінювання та галузеві критерії. Особливості оцінювання обов'язкових освітніх компонентів. Специфіка оцінювання вибіркових курсів. Вибір закладом освіти власної шкали оцінювання чи системи оцінювання, визначеної законодавством.

Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання української мови, української та зарубіжної літератур здобувачів профільної середньої освіти

Принципи й характеристики ефективного оцінювання (формульованого, підсумкового тощо). Самооцінювання і взаємооцінювання здобувачів освіти. Застосування цифрових інструментів для оцінювання. Розвиток рефлексивних навичок у здобувачів профільної середньої освіти. Оцінювання в очному, дистанційному й змішаному навчанні.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Тема 2.2.

Розроблення структури та фрагментів змісту кожного складника навчальної програми з української мови, української та зарубіжної літератур.

Тема 3.1.

Розроблення фрагмента уроку інтегрованого курсу «Українська мова, українська та зарубіжна літератури» з урахуванням компетентнісного підходу та розвитку ключових і предметних компетентностей; створення компетентнісно орієнтованого завдання.

Створення інтегрованого (STEM/STEAM) завдання з поєднанням української мови, української та зарубіжної літератур з іншими освітніми галузями.

Планування навчального проекту з української мови, української та зарубіжної літератур (індивідуального або групового), спрямованого на розв'язання практичної проблеми.

Тема 3.2.

Розроблення фрагмента уроку інтегрованого курсу «Українська мова, українська та зарубіжна літератури» з використанням цифрових інструментів і технологій (зокрема онлайн-платформ, сервісів для спільної роботи, елементів штучного інтелекту).

Тема 3.3.

Розроблення рекомендацій щодо організації профорієнтаційної роботи під час навчання української мови, української та зарубіжної літератур (інтеграція практикоорієнтованих завдань, формування індивідуальної освітньої траєкторії учнів і учениць).

Тема 4.2.

Розроблення інструментів формувального оцінювання результатів навчання з української мови, української та зарубіжної літератур.

Організація рефлексії навчальної діяльності учнів і учениць із застосуванням прийомів самооцінювання та взаємооцінювання (з використанням цифрових інструментів за потреби).

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення 04.03.2026).
2. Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.03.2026).
3. Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї): наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-reformuvannia-profilnoi-serednoi-osvity-akademichni-litsej> (дата звернення: 04.03.2026).
4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchyte-l-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 04.03.2026).
5. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 04.03.2026).

6. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 04.03.2026).
7. Типова освітня програма для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням : Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 р. № 765 (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/2025/06/25/top-dlya-10-12-kl-zzso-yaki-zabezp-zdob-prof-osvity-25-06-2025-1.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).

Основна література

1. Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. І., Засекіна Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для Нової української школи. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2023. № 5(2). С. 1–8. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/389/452> (дата звернення: 04.03.2026).
2. Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації : зб. матеріалів / за заг. ред. О. І. Ляшенка, Т. М. Засекіної, Ю. І. Мальованого, С. Г. Литвинової, А. В. Малиношевської (м. Київ, 4 квіт. 2024 р.). Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/1/Збірник_MC_v5.pdf (дата звернення: 04.03.2026).
3. Реформа старшої школи: профільна. URL: <https://profilna.mon.gov.ua> (дата звернення: 04.03.2026).
4. Розробляємо модельну навчальну / навчальну програму : інструктивно-методичні рекомендації для авторів модельних навчальних / навчальних програм з навчальних предметів / інтегрованих курсів. Державна установа «Український інститут розвитку освіти», Державна служба якості освіти України. Київ, 2025. 28 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/uied-67ag-26.05.2025.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).
5. Фасоля О., Сеїтосманов А., Мархлевські В. К. Старша профільна школа: кроки до становлення. Версія 2.0. 2024. 76 с. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/952/ProfileEducation_2.0.pdf (дата звернення: 04.03.2026).

Додаткова література

1. Годлевська К. В., Котун К. В., Постригач Н. О., Старошук Ю. М. Професійна підготовка вчителів старшої школи у зарубіжних країнах : навч. посіб. для дистанційного курсу. Київ : Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2022.

- 190 с. URL: <https://surl.li/sztvun> (дата звернення: 04.03.2026).
2. Гривко А., Ващенко Л. Поточне та формувальне оцінювання в базовій та старшій профільній школі. *Український педагогічний журнал*. 2021. № 2. С. 72–83. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-2-72-83> (дата звернення: 04.03.2026).
  3. Гуцало Л. В., Маркевич О. В. Організація профільного навчання в Україні: законодавство та практичне втілення (на прикладі Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка). *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 24. С. 798–812. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/40114/> (дата звернення: 04.03.2026).
  4. Топузов О. М., Мадихін О. В., Алексєєва С. В., Арістова Н. О. Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у профільній старшій школі : метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 99 с. URL: <https://surl.li/rqlmnn> (дата звернення: 04.03.2026).